

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Linx Black fast-drying ink 1240

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi	Linx Black fast-drying ink 1240
Tuotenumero	1240

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt	Painomuste.
--------------------	-------------

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja	Linx Printing Technologies Ltd Linx House 8 Stocks Bridge Way Compass Point Business Park ST IVES Cambridgeshire PE27 5JL UK T: +44 (0)1480 302100 Mon-Fri 9am-5pm F: +44 (0)1480 302116 E-mail: SDS@Linx.co.uk Web: www.linxglobal.com
------------	--

1.4. Häät puhelinnumero

Häät puhelinnumero	24HR: (+1)-352-323-3500; USA 1-800-535-5053
--------------------	---

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus (EY 1272/2008)

Fyysiset vaarat	Flam. Liq. 2 - H225
Terveyshaitat	Eye Dam. 1 - H318 STOT SE 3 - H336
Ympäristövaarat	Aquatic Chronic 3 - H412

Luokitus (67/548/ETY) tai (1999/45/EY)	Xi;R36. F;R11. R52/53,R66,R67.
--	--------------------------------

2.2. Merkinnät

Piktogrammi

Huomiosana

Vaara

Linx Black fast-drying ink 1240

Vaaralausekkeet	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä. H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. H412 Haitallista vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Turvallausekkeet	P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty. P271 Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto. P280 Käytä suojakäsineitä/ suojavaatetusta/ silmiensuojainta/ kasvonsuojainta. P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. P313 Hakeudu lääkäriin. P501 Hävitä sisältö/ pakkaus kansallisten määräysten mukaisesti.
Varoitusetiketin täydentävät tiedot	EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
Sisältää	BUTANONI
Täydentävää tietoa vaaroista	P240 Säiliö ja vastaanottavat laitteet on maadoitettava/yhdistettävä. P241 Käytä räjähdysturvallisia sähkölaitteita. P242 Käytä ainoastaan kipinöimättömiä työkaluja. P243 Estä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. P261 Vältä höyryn/ suihkeen hengittämistä. P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön. P303+P361+P353 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuhto/ suihkuta iho vedellä. P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja varmista vaivaton hengitys. P310 Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/ lääkäriin. P312 Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/ lääkäriin jos ilmenee pahoinvointia. P370+P378 Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen vaahtoa, hiilidioksidia, jauhetta tai vettä.

2.3. Muut vaarat

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2. Seokset

BUTANONI	80-99.9%
CAS-nro: 78-93-3	EY-nro: 201-159-0
	REACH rekisteröintinumero: 01-2119457290-43-XXXX
Luokitus	Luokitus (67/548/ETY) tai (1999/45/EY)
Flam. Liq. 2 - H225	F;R11 Xi;R36 R66 R67
Eye Irrit. 2 - H319	
STOT SE 3 - H336	
ETYYLI-(S)-LAKTAATTI	1-5%
CAS-nro: 687-47-8	EY-nro: 211-694-1
Luokitus	Luokitus (67/548/ETY) tai (1999/45/EY)
Flam. Liq. 3 - H226	R10 Xi;R37,R41
Eye Dam. 1 - H318	
STOT SE 3 - H335	

Linx Black fast-drying ink 1240

DYE (1:2 CHROMIUM (III) COMPLEX)	1-10%
CAS-nro: 61901-87-9	
Luokitus Aquatic Chronic 2 - H411	Luokitus (67/548/ETY) tai (1999/45/EY) N;R51/53.

Kaikkien R-lausekkeiden ja vaaralausekkeiden tekstit on esitetty kokonaisuudessaan osassa 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä tietoa	Hakeudu lääkäriin, jos vaiva jatkuu. Älä koskaan anna mitään suun kautta tajuttomalle henkilölle.
Hengittäminen	Siirrä altistunut henkilö raittiiseen ilmaan välittömästi. Jos hengitys lakkaa, anna tekohengitystä. Pidä altistunut henkilö lämpimänä ja paikoillaan. Hakeudu lääkäriin välittömästi.
Nieleminen	Älä oksennuta. Huuhtelee suu läpikotaisin vedellä. Anna runsaasti vettä juotakvaksi. Älä koskaan anna mitään suun kautta tajuttomalle henkilölle. Siirrä altistunut henkilö raikkaaseen ilmaan ja pidä lämpimänä ja levossa asennossa, jossa hengittäminen on helppoa. Hakeudu lääkäriin välittömästi.
Ihokosketus	Riisu saastunut vaatetus. Pese iho läpikotaisin saippualla ja vedellä. Hakeudu lääkäriin jos ärsytys jatkuu pesun jälkeen.
Silmäkosketus	Poista piilolasit ja avaa silmäluomet erilleen. Jatka huuhtelemista ainakin 15 min ajan ja hakeudu lääkäriin.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleistä tietoa	Kuvailtujen oireiden vakavuus vaihtelee altistumisen pitoisuudesta ja pituudesta.
Hengittäminen	Höyryt saattavat aiheuttaa päänsärkyä, väsymistä, huimausta ja pahoinvointia. Ärsytystä nenässä, kurkussa ja hengitysteissä.
Nieleminen	Saattaa aiheuttaa vatsakipuja tai oksentamista.
Ihokosketus	Pitkittynyt kosketus voi aiheuttaa punoitusta, ärsytystä ja kuivaa ihoa.
Silmäkosketus	Saattaa aiheuttaa väliaikaista silmien ärsytystä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Huomioita lääkärille	Ei erityisiä suosituksia. Jos epäillään, hakeudu lääkäriin välittömästi.
-----------------------------	--

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1. Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet	Sammuta seuraavilla aineilla: Alkoholinkestävä vaahto. Hiilidioksidi (CO2). Vesisuihku, -sumu tai -huuru. Jauhe.
Epäsopivat sammutusaineet	Älä käytä vesisuihkua sammuttamiseen, koska se voi levittää tulen.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Erityisvaarat	Tuote on erittäin syttyvä. Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä lähellä maata ja matkustaa pitkiäkin matkoja syttymispaikasta ja leimahtaa.
Haitalliset palamistuotteet	Hiilen oksidit. Typen oksidit.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Linx Black fast-drying ink 1240

Suojatoimet sammutustoimien aikana Kontrolloi valuva vesi keräämällä talteen ja pitämällä poissa viemäreistä ja vesistöistä. Säiliöt tulen läheisyydessä tulee siirtää tai jäähdyttää vedellä.

Erityiset suojavälineet palomiehille Käytä ylipainehengityslaitetta (SCBA) ja soveltuvaa suojavaatetusta.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1. Henkilökohtaiset suojatoimet, suojavarusteet ja menettelyt hätätilanteissa

Henkilökohtaiset varotoimet Käytä suojavaatetusta, joka on kuvattu käyttöturvallisuustiedotteen kohdassa 8. Vältä höyryjen hengittämistä. Hanki riittävä ilmanvaihto. Käytä sopivaa hengityksensuojainta mikäli ilmanvaihto ei ole riittävä.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristöön kohdistuvat varotoimet Älä päästä viemäriin tai vesistöihin tai maahan.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistusohjeet Poista kaikki syttymislähteet. Tupakointi, kipinät, liekit ja muut syttymislähteet kielletty lähellä vuotoa. Hanki riittävä ilmanvaihto. Kerää vuoto hiekkaan, maahan tai muuhun sopivaan palamattomaan materiaaliin. Estä vuodon tai valuman pääsy putkistoihin, viemäriin ja vesistöihin. Käytä soveltuvaa suojavarustusta sisältäen, hanskat, suojalasit/kasvovisiiri, hengityksensuojain, kengät, vaatteet tai esiliina. Imeytä vuoto palamattomaan imeytysmateriaaliin. Kerää ja aseta sopiviin jäteastioihin ja sulje kunnolla.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Viittaukset muihin kohtiin Henkilökohtaiset suojaimet, katso kohta 8. Jätteenkäsittely, katso kohta 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käytön varotoimet Pidä erillään kuumuudesta, kipinöistä ja avoimista liekeistä. Saattisen sähkön ja kipinöiden syntyminen tulee estää. Vältä läikyttämistä. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Hanki riittävä ilmanvaihto. Vältä höyryjen hengittämistä. Käytä soveltuvaa hengityksensuojainta mikäli ilman pitoisuus on yli sallitun tason. Höyryt saattavat kerääntyä lattialle ja matalille alueille. Saastuneet rievut ja liinat pitää laittaa palonkestävään astiaan hävitystä varten.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoinnin varotoimet Pidä erossa hapettavista aineista, lämmöstä ja liekeistä. Varastoi tiiviisti suljetuissa, alkuperäisissä astioissa kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa.

Varastointiluokka Palavien nesteiden varasto.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Erityinen loppukäyttö(t) Tuotteen tunnistetut käytöt on määritetty kohdassa 1.2.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1. Valvontaa koskevat muuttajat

HTP-arvot

BUTANONI

Lyhytkestoinen altistusraja (15-minuuttia): 100 ppm 300 mg/m³
iho

ETYYLI-(S)-LAKTAATTI

Linx Black fast-drying ink 1240

Pitkäkestoinen altistusraja (8-tuntia TWA): 5 ppm 25 mg/m³

Lyhytkestoinen altistusraja (15-minuuttia): 10 ppm 49 mg/m³

iho = Ihon läpi imeytyvien.

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Suojavarusteet

Tekniset torjuntatoimenpiteet	Hanki riittävä ilmanvaihto. Vältä höyryjen hengittämistä. Seuraa tuotteen tai ainesosien altistusrajoja.
Silmien/kasvojen suojaus	Käytä kemikaalin kestäviä suojalasiasia.
Käsiensuojaus	Kemikaalin kestäviä, läpäisemättömiä hyväksytyt standardin mukaisia käsineitä tulee käyttää mikäli riskinarviointi osoittaa mahdollisuuden ihokosketukseen. 4h altistukseen käytä käsineitä, jotka on tehty seuraavista materiaaleista: Butyylikumi. Tulisi huomioida, että neste voi läpäistä käsineen. Toistuvat vaihdot on suositeltuja. Sopivin käsine tulee valita käsinetoimittajan/-valmistajan kanssa, joka pystyy antamaan tietoa käsinemateriaalin läpäisyajasta.
Muut ihon ja kehon suojamenetelmät	Käytä soveltuvaa vaatetusta estämään mahdollinen ihokosketus.
Hygieniatoimenpiteet	Käytä teknisiä toimenpiteitä vähentämään ilmansaasteet hyväksyttävälle altistustasolle. Älä tupakoi työskentelyalueella. Peseydy ennen jokaista työvuoroa ja ennen syömistä, tupakointia ja wc:ssä käyntiä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä.
Hengityksensuojaus	Ei erityisiä suosituksia. Hengityksensuojainta on käytettävä jos ilman pitoisuus ylittää suositellut altistusrajat. Käytä hengityksensuojainta varustettuna seuraavilla suodattimilla: Kaasun suodatin, tyyppi AX.
Ympäristövahinkojen ehkäiseminen	Päästöt ilmanvaihdosta tai prosessilaitteista pitää tarkastaa, jotta varmistetaan ympäristönsuojelulainsäädännön vaatimusten toteutuminen.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Ulkomuoto	Värillinen neste
Väri	Musta.
Haju	Tunnusomainen.
Sulamispiste	-86°C
Kiehumispiste ja alue	80°C @ 760 mm Hg
Leimahduspiste	-6°C CC (Closed cup).
Haihtumisaste	> BuAc (BuAc=1)
Ylempi/alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Ylempi syttymis-/räjähdysraja: 1.8 (%v/v) Alempi syttymis-/räjähdysraja: 11.5 (%v/v)
Höyrynpaine	78 mmHg @ 20°C
Höyryn tiheys	2.4
Suhteellinen tiheys	0.82 - 0.96 @ 25°C

Linx Black fast-drying ink 1240

Liukoisuus Hieman liukeneva veteen.

Itsesyttymislämpötila 515°C

Viskositeetti 2 - 5 mPa s @ 25°C

9.2. Muut tiedot

Haihtuvuus Haihtuva.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus

Reaktiivisuus Ei tunnettuja reaktiivisuusvaaroja liittyen tähän tuotteeseen.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Pysyvyys Stabiili normaalissa huoneenlämpötilassa.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus Ei polymeroidu.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet Vältettävä kuumuutta, liekkejä ja muita sytytysläheteitä.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit Voimakkaat hapot. Voimakkaat emäkset. Vahvoja hapettajia. Vahvat pelkistäjät.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Haitalliset hajoamistuotteet Ei hajoa käytettäessä ja varastoitaessa kuten suositeltu.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Hengittäminen Kaasut tai höyryt korkeissa pitoisuuksissa saattavat ärsyttää hengityselimiä. Oireet yliannostuksen jälkeen saattavat sisältää seuraavaa: Päänsärky. Väsyminen. Pahoinvointi, oksentaminen. Uneliaisuus, huimaus, sekavuus, pyörrytys.

Nieleminen Neste ärsyttää limakalvoja ja saattaa aiheuttaa vatsakipuja mikäli nielty. Pahoinvointi, oksentaminen. Ripuli.

Ihokosketus Tuote poistaa ihon rasvakerrosta. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

Silmäkosketus Ärsyttää silmiä. Höyryt tai roiskeet saattavat aiheuttaa väliaikaisia (palautuvia) silmävaurioita.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

Ekomyrkyllisyys Tuote sisältää ainetta, joka saattaa aiheuttaa pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia vesiympäristössä.

12.1. Myrkyllisyys

Myrkyllisyys Katso tämän kohdan alakohtaa lisätietojen saamiseksi.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus Tietoja ei saatavilla.

12.3. Biokertyvyys

Biokertyvyys Ei tietoja biokeraantymisestä saatavilla.

Linx Black fast-drying ink 1240

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus Tuote sisältää orgaanista liuotinta, joka haihtuu helposti kaikilta pinnoilta.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset Tämä tuote ei sisällä yhtään ainetta, joka on luokiteltu PBT:ksi tai vPvB:ksi.

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Muut haitalliset vaikutukset Ei tunnettu.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Yleistä tietoa Käsiteltäessä jätettä, varotoimia koskien tuotteen käsittelyä tulee noudattaa. Syttyvällä nesteellä saastuneet materiaalit kuten siivousliinat ja paperipyyhkeet saattavat syttyä itsestään käytön jälkeen ja ne tulee varastoida nimettyyn tulenkestävään, tiukasti itsestään sulkeutuvalla kannella varustettuun astiaan.

Hävitysmenetelmät Hävitä jäte hyväksytyllä jätteenkäsittelyasemalla kaikkien vaatimusten ja paikallisten jättemääräysten mukaan. Imeytä vermikuliittiin, kuivaan hiekkaan tai maahan ja laita säiliöön. Hävitä jäte hyväksytyyn jätteenkäsittelylaitoksen toimesta.

Jäteluokka European Waste Catalogue Number (2000/532/EC): 08 03 12

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

YK nro. (ADR/RID) 1210
 YK nro. (IMDG) 1210
 YK nro. (ICAO) 1210

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Oikea kuljetusnimike (ADR/RID) PRINTING INK RELATED MATERIAL
 Oikea kuljetusnimike (IMDG) PRINTING INK RELATED MATERIAL
 Oikea kuljetusnimike (ICAO) PRINTING INK RELATED MATERIAL
 Oikea kuljetusnimike (ADN) PRINTING INK RELATED MATERIAL

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID luokka 3 - F1
 ADR/RID etiketti 3
 IMDG luokka 3
 ICAO luokka/jako 3

Kuljetusetiketti

14.4. Pakkausryhmä

ADR/RID pakkausryhmä II

Linx Black fast-drying ink 1240

IMDG pakkausryhmä II

ICAO pakkausryhmä II

14.5. Ympäristövaarat

Ympäristölle vaarallinen aine/merta saastuttava
Ei.

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

EmS F-E, S-D

Hätäkoodi 3YE

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen ja IBC-säännösten mukaisesti

Kuljetus irtolastina liitteen II Ei soveltuva.
MARPOL 73/78 ja IBC koodin
mukaisesti

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Tiettyä ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

EU-lainsäädäntö	Asetuksen (EY) N: o 1907/2006 Euroopan parlamentin ja neuvoston 18. joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) (muutettu). Asetuksen (EY) N: o 1272/2008 Euroopan parlamentin ja neuvoston 16 päivänä joulukuuta 2008 seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta (muutettu).
Luvat (Otsikko VII asetus 1907/2006)	Ei erityisiä määräyksiä tunnettu tälle tuotteelle.
Rajoitukset (Otsikko VIII asetus 1907/2006)	Ei mitään erityisiä rajoituksia tälle tuotteelle.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaalin turvallisuus selvitystä ei ole suoritettu.

KOHTA 16: Muut tiedot

Viimeinen muutospäivä 24.1.2017

Versio 19

Edellinen päivämäärä 2.3.2016

SDS numero 10168

Täydelliset riskilausekkeet R10 Syttyvää.
R11 Helposti syttyvää.
R36 Ärsyttää silmiä.
R37 Ärsyttää hengityselimiä.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.
R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Linx Black fast-drying ink 1240

Täydelliset vaaralausekkeet	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
	H226 Syttyvä neste ja höyry.
	H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.
	H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
	H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
	H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
	H411 Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
	H412 Haitallista vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Tämä tieto koskee vain mainittua tuotetta, eikä välttämättä pidä paikkaansa, jos tuotetta käytetään yhdessä muiden aineiden kanssa tai muussa toiminnassa. Tieto on tämän hetken yrityksen parhaan tietämyksen ja käsityksen mukainen. Yhtiömme ei kuitenkaan ota takuuta sen oikeellisuudesta, luotettavuudesta tai täydellisyydestä. On käyttäjän vastuulla määrittää tietojen sopivuus tiettyyn käyttötarkoitukseen.